

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

**CDRI – Cambodia’s Leading Independent
Development Policy Research Institute**

របាយការណ៍ថ្លីៗស្តីពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

Flash Report on the Cambodian Economy

មករា ២០០៩ / January 2009

សាំង ច័ន្ទហង្ស / Saing Chan Hang

ផាន់ ជានីស / Phann Dalis

ប៉ុន ជុំណា / Pon Dorina

បកប្រែដោយ: យូ សិទ្ធិវិទ្យា និង ខេង សេង

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Phnom Penh, Cambodia

TO SUBSCRIBE, PLEASE CONTACT:

*Office Address: #56, Street 315, Tuol Kork, Phnom Penh, Cambodia. Postal Address: CDRI, PO Box 622 Phnom Penh, Cambodia
Tel: (855-23) 881-384/881-701/881-916/883-603 Fax: (855-23) 880-734 E-mail: pubs@cdri.forum.org.kh. Web site: http://www.cdri.org.kh*

បកស្រាយសារសំខាន់ៗ

អត្ថបទសង្ខេបនេះ ផ្តោតទៅលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗមួយចំនួនរបស់ កម្ពុជា និងប្រទេសជាដៃគូពាណិជ្ជកម្មចម្បងៗ ដោយប្រៀបធៀបតួលេខ នៃខែនេះ ជាមួយនឹងខែមុនៗ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ និង ២០០៧ ។

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៨ អនុម័តវិនិយោគគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ក្នុង វិស័យកាត់ដេរ ធ្លាក់ចុះគួរឱ្យកត់សំគាល់ (៣៥.៤%) មកត្រឹម ៣១លានដុល្លារ ធៀបនឹង ៤៨លានដុល្លារក្នុងត្រីមាសមុន។ អនុម័តវិនិយោគក្នុងវិស័យនេះ ធ្លាក់ចុះ ៣០% បើធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំមុន ។

នៅក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨ ចំនួនភ្ញៀវបរទេសមកដល់កម្ពុជាកើន ៧.៥% ធៀបនឹងខែមុន ដល់ ១៥៧.០០០នាក់ ។ ក្នុងនោះ ចំនួនភ្ញៀវមកសំរាកលំហែ កើន ៤% និងភ្ញៀវមកធ្វើជំនួញ កើន ១៦.៦% ។ ចំនួនភ្ញៀវបរទេសសរុប បានធ្លាក់ចុះ ដោយទាបជាងមួយឆ្នាំមុន ២% ។

នៅក្នុងខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ តំលៃអនុម័តគំរោងសាងសង់នៅភ្នំពេញ កើនខ្លាំង ស្ទើរមួយដាច់ដល់ ១៦៣លានដុល្លារ ធៀបនឹងខែមុន ។ នេះក៏ដោយសារ កំនើនខ្ពស់ នៃតំលៃអនុម័តសាងសង់ផ្ទះល្វែង (មួយជាបួន) និងគំរោងសាងសង់ ផ្សេងៗ (មួយជាដប់) ដែលជួយប៉ះប៉ូវការធ្លាក់ចុះ ៩០% នៃគំរោងសាងសង់ ភូមិគ្រឹះ និងផ្ទះ ។ តំលៃអនុម័តគំរោងសាងសង់ កើនស្ទើរមួយដាច់ពីរដង ធៀបនឹង ៨៥លានដុល្លារ កាលពីមួយឆ្នាំមុន ។

នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ កើនប្រហែល ១៥.៧% តែមានកំរិតទាបជាងកំនើន ១៨.១% ក្នុងខែមុន ។ អតិផរណា ទំនិញប្រើប្រាស់ធ្លាក់ចុះនេះ គឺបណ្តាលមកពីការឡើងថ្លៃយឺតៗនៃម្ហូបអាហារ ភេសជ្ជៈ និងថ្នាំជក់ (២៦.៣%) និងថ្លៃដឹកជញ្ជូន និងតមនាគមន៍ (៦%) ។ នៅក្នុងខែធ្នូ ម៉ាស៊ូត និងសាំង បន្តធ្លាក់ថ្លៃ មកត្រឹម ៣០៣៩រៀល/លីត្រ និង ៣១៥២រៀល/លីត្រ ។ ម៉ាស៊ូត និងសាំង ធ្លាក់ថ្លៃ ២០% និង ២៩% ធៀបនឹង ខែដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំមុន ។

នៅក្នុងខែកញ្ញា ២០០៨ អត្រាការប្រាក់ក្នុងរយៈ ១២ខែ លើកំរិតប្រាក់រៀល នៅថេរ (១៥.៩%) ចំណែកលើកំរិតប្រាក់ដុល្លារ កើនដល់ ២២.៥% ធៀបនឹង ១៨.៩% កាលពីខែមុន ។ នៅក្នុងខែដូចគ្នា ប្រាក់រៀលបន្តឡើងថ្លៃ ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារUS ប្រាក់បាតថៃ និងប្រាក់ដុលរៀតណាម ដោយប្តូរបាន ៤០៥៨រៀល/ដុល្លារUS ១១៦.១រៀល/បាត និង ២៣.៩រៀល/១០០ដុល ។

នៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ការនាំចូលហិរ និងស៊ីម៉ង់ត៍ ធ្លាក់ខ្លាំង ៧១.២% និង ២០.៦% ចំណែកការនាំចូលដែកថែបកើន ២១.៧% ។ ធៀបនឹងខែ ដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំមុន ការនាំចូលស៊ីម៉ង់ត៍ ធ្លាក់ចុះ ៣៤.៣% ហើយការនាំចូល ដែកថែប កើន ៣២.១% ។ ការនាំចេញសរុប ធ្លាក់ចុះ ២៨.២% ធៀបនឹង

Highlights

This report highlights some of the key economic indicators for Cambodia and its main trading partners. It compares figures for the current months with those of earlier months in 2008 and 2007.

The third quarter of 2008 marked a significant drop (35.4 percent) in fixed asset investment approvals for the garment sector, which slid to USD31 m. from USD48 m. the preceding quarter. Compared with the same quarter last year, the sector's investment approvals were down by 30 percent.

In October, the total number of foreign visitors was up by 7.5 percent, rising to 157,000 from the previous month. The surge was backed by a 4.0 percent rise in the number of holiday visitors and a 16.6 percent increase in the number of business arrivals. The total number of foreign visitors was about 2 percent lower than a year earlier.

In August, the value of construction approvals in Phnom Penh rose sharply by almost threefold, reaching USD163 m. from an earlier month. This substantial increase was mainly driven by a fourfold rise in the value of flat construction and a tenfold surge in the value of other constructions, offset by a 90-percent drop in the value of villa and house construction. Compared with a year earlier, the value of construction approvals almost doubled, rising from USD85 m.

In November, year-on-year overall consumer prices grew by around 15.7 percent, lower than the 18.1 percent rise of the preceding month. The lower consumer inflation resulted from a slower rise in the prices of food, beverages and tobacco (26.3 percent), and of transportation and communication (6 percent). In December, the prices of diesel and gasoline continued to slide and were at 3039 riels/l and 3152 riels/l respectively. Compared with the same month last year, the prices of diesel and gasoline were down by 20 percent and 29 percent, respectively.

In September, the interest rate on twelve-month riel loans remained unchanged at 15.9 percent, while the interest rate on twelve-month dollar loans was at 22.5 percent, higher than the 18.9 percent a month earlier. During the same month, riel values against the US dollar, Thai baht and Vietnamese dong continued to appreciate and were at 4058 riel per US dollar, 116.1 riel per Thai baht and 23.9 riel per 100 Vietnamese dongs.

In September, cigarette and cement imports plummeted by 71.2 percent and 20.6 percent, while steel imports soared by 21.7 percent. Compared with the same month in the previous year, cement imports declined by 34.3 percent, while steel imports increased by 32.1 percent. Total exports slumped by

ខែមុន តែកើន ១.៣% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ។ ការធ្លាក់ចុះនេះ បណ្តាលមកពី ការធ្លាក់ចុះនៃការនាំចេញសំលៀកបំពាក់ (២៨.៥%) និងកៅស៊ូ (២២.៦%) តែប៉ះប៉ូវមកវិញដោយកំនើនការនាំចេញត្រី ២១.៦% ។ ធៀបនឹងខែកញ្ញា ២០០៧ ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់ កើន ២.៣% តែការនាំចេញកៅស៊ូ និងត្រី ធ្លាក់ចុះខ្លាំង ១៤.២% និង ៥១.១% ។

នៅក្នុងខែសីហា ២០០៨ អតិរេកថវិកាកើនឡើងដល់ ១២៩ពាន់លានរៀល ធៀបនឹងខែមុន ។ ធៀបនឹងតួលេខក្នុងខែសីហា ២០០៧ អត្រានេះ កើនឡើង ជិត ៤៥.០% ។ ចំណូលថវិកាចរន្តសរុប ធ្លាក់ចុះពី ៤៤៣ពាន់លានរៀល នៅខែមុន មកត្រឹម ៤០៤ពាន់លានរៀល តែកើនឡើងធៀបនឹង ៣០៧ពាន់ លានរៀលក្នុងខែសីហា ២០០៧ ។ មូលហេតុសំខាន់ គឺបណ្តាលមកពីការ ធ្លាក់ចុះខ្លាំងនៃចំនួនមិនមែនពន្ធ ក៏ដូចជា ចំណូលពន្ធលើការនាំចូល និងការ នាំចេញ ។ ចំណាយថវិកាចរន្ត ធ្លាក់ចុះ ២១.៥% ដោយសារការធ្លាក់ចុះខ្លាំងនៃ ចំណាយលើប្រាក់បៀវត្សរ៍ (៣៤.៨%) និងសេវាកម្មផ្សេងៗ (១៨.៦%) ។

នៅក្នុងខែធ្នូ ២០០៨ ថ្លៃសាច់គោគុណភាពលេខមួយ នៅថែវក្នុងបណ្តាខេត្ត បានជ្រើសរើស លើកលែងខេត្តស្វាយរៀង និងកំពង់ស្ពឺ ដែលធ្លាក់ចុះតិចតួច ។ ថ្លៃអង្ករផ្កាខ្ចី នៅថែវក្នុងខេត្តជ្រើសរើសទាំងអស់ ចំណែកឯសាច់ជ្រូកគុណភាព លេខមួយ ធ្លាក់ថ្លៃ ១១% ក្នុងខេត្តសៀមរាប ១៦.៦% ក្នុងខេត្តកំពង់ចាម និង ៥.៨% ក្នុងខេត្តស្វាយរៀង ប៉ុន្តែនៅថែវក្នុងខេត្តបាត់ដំបង និងកំពត ។ ត្រីទឹកសាប ធ្លាក់ថ្លៃក្នុងខេត្តសៀមរាប បាត់ដំបង និងស្វាយរៀង ប៉ុន្តែនៅ ថែវក្នុងខេត្តកំពត ហើយកើនឡើងក្នុងខេត្តកំពង់ចាម និងកំពង់ស្ពឺ ។

នៅក្នុងខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ នៅអឺរ៉ុប សហរដ្ឋអាមេរិក និងអាស៊ី បន្តធ្លាក់ចុះ លើកលែងទីក្រុងហុងកុង ដែលកើន ៣.១% ធៀបនឹង ១.៨% ក្នុងខែមុន ។ អត្រាអតិថិជន គឺ ១.១% ២.១% និង ១.០% នៅសហរដ្ឋអាមេរិក តំបន់អឺរ៉ុប និងជប៉ុន ហើយនិង ២.៤% ៤.៥% ៥.៦% ៥.៥% និង ២.២% នៅចិន កូរ៉េខាងត្បូង ម៉ាឡេស៊ី សិង្ហបុរី និងថៃ ។

នៅក្នុងខែធ្នូ ២០០៨ តំលៃប្រាក់ដុល្លារUS នៅថែវ ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារហុងកុង និងប្រាក់បាតថៃ ប៉ុន្តែវាធ្លាក់ថ្លៃ ទល់នឹងប្រាក់រៀលកូរ៉េខាងត្បូង ប្រាក់អឺរ៉ូ ប្រាក់យ៉េនជប៉ុន និងប្រាក់ដុល្លារសិង្ហបុរី ដោយប្តូរបាន ១៣៥៩.០៨រៀល/ ដុល្លារUS ០.៧៤អឺរ៉ូ/ដុល្លារUS ៩១.២៥យ៉េន/ដុល្លារUS និង ១.៤៨ដុល្លារ សិង្ហបុរី/ដុល្លារUS ។

នៅក្នុងខែវិច្ឆិកា ២០០៨ ទំនិញកសិកម្ម និងថាមពល បន្តធ្លាក់ថ្លៃក្នុង ទីផ្សារអន្តរជាតិ ។ ក្នុងនោះ អង្ករ (Thai 100% B) សណ្តែកស្បៀង ពោត និងប្រេងឆា ធ្លាក់ថ្លៃ ១៣.៤% ១.៤% ៨.៥% និង ១០.៥% ។ សណ្តែកស្បៀង លក់ថ្លៃ ៣៩០ដុល្លារUS/តោន ពោត ១៨២.៤ដុល្លារUS/តោន និងប្រេងឆា ៥៧៨ដុល្លារUS/តោន ។ ប្រេងឆៅ សាំង និងម៉ាស៊ូត ធ្លាក់ថ្លៃ ៣០.៥% ៣២.៦% និង ១៩.២% មកត្រឹម ៥១.៣ដុល្លារUS/តុង ៣១.៨សេន/លីត្រ និង ៤៧.៧សេន/លីត្រ ។

28.2 percent from the preceding month, but increased by 1.3 percent from a year earlier. The slowdown was due mainly to the fall in garment (28.5 percent) and rubber (22.6 percent) exports, offset by a 21.6 percent hike in fish exports. Compared with September 2007, garment exports spiked by 2.3 percent, while rubber and fish exports plummeted by 14.2 percent and 51.1 percent respectively.

In August, the budget surplus expanded, rising to KHR 129 bn. from the previous month. Compared with the August 2007 figure, it surged by almost 45.0 percent. Total current budget revenue slid from KHR 443 bn. of the previous month to KHR 404 bn., higher than the KHR 307 bn. of August 2007. A sharp plunge in non-tax revenue coupled with a considerable decline in import and export tax revenue were the primary factors. Current budget expenditure decreased by 21.5 percent, caused by a considerable drop in expenditure on wages (34.8 percent) and other services (18.6 percent).

In December, prices for first quality beef were stable in selected provinces, except for Svay Rieng and Kg. Speu which showed a slight drop. Prices of Phkar Knhei rice were stable in all selected provinces, while prices for first quality pork fell by 11 percent in Siem Reap, 16.6 percent in Kg. Cham and 5.8 percent in Svay Rieng, but remained stable in Battambang and Kampot. Prices for fresh water fish were down in Siem Reap, Battambang and Svay Rieng, but were stable in Kampot and increased in Kg. Cham and Kg. Speu.

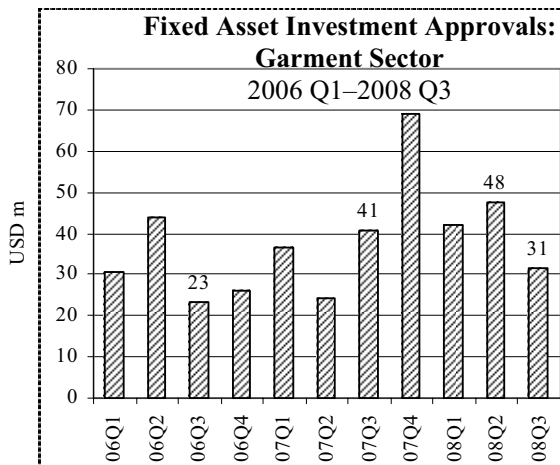
In November, year-on-year consumer prices in Europe, US, and Asia continued to tumble, except for those of Hong Kong which bounced back to 3.1 percent from 1.8 percent of the previous month. Inflation rates in the US, Euro zone, and Japan were 1.1 percent, 2.1 percent and 1.0 percent, while those in China, South Korea, Malaysia, Singapore and Thailand were 2.4 percent, 4.5 percent, 5.6 percent, 5.5 percent and 2.2 percent, respectively.

In December, US dollar values were stable against the Hong Kong dollar and Thai baht, but it traded low against South Korean won, the euro, Japanese yen and the Singapore dollar, exchanging at 1359.08 KRW/USD, 0.74 EUR/USD, 91.25 JPY/USD and 1.48 SGD/USD, respectively.

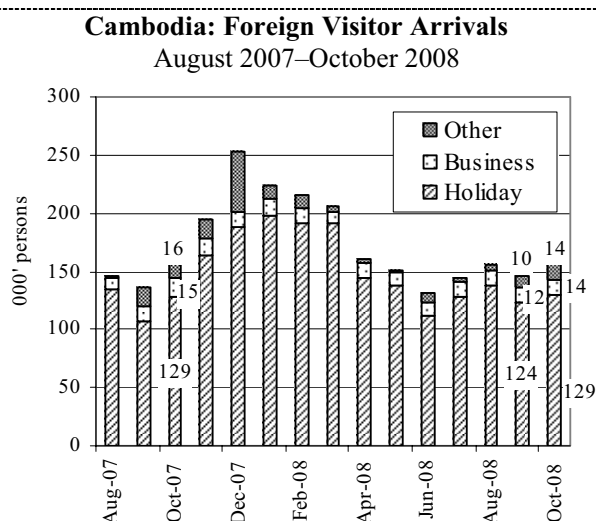
In November, prices for energy and agriculture products continued to fall in international markets. Therein, prices of rice (Thai 100% B), soybean, maize and palm oil dropped by 13.4 percent, 1.4 percent, 8.5 percent and 10.5 percent, respectively. Soybean, maize and palm oil sold at USD 390/tonne, USD 182.4/tonne and USD 538/tonne. Crude oil, gasoline and diesel prices dropped by 30.5 percent, 32.6 percent and 19.2 percent and were at USD 51.3/barrel, US 31.8 cents/litre and US 47.7 cents/litre.

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ និង ថ្លៃទំនិញនៅកម្ពុជា

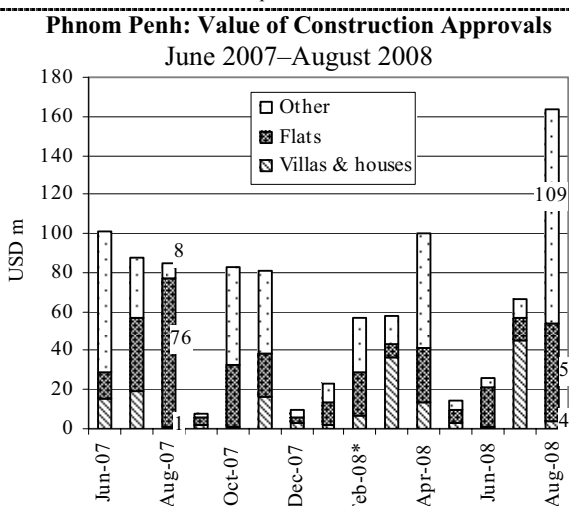
Main Economic Activities and Consumer Prices in Cambodia

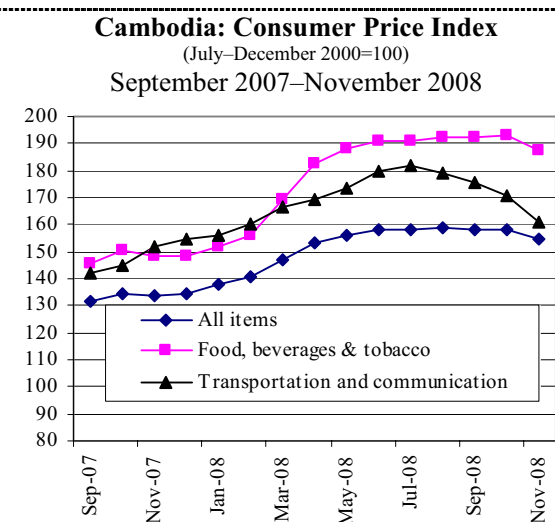
Including expansion projects
Source: Council for the Development of Cambodia

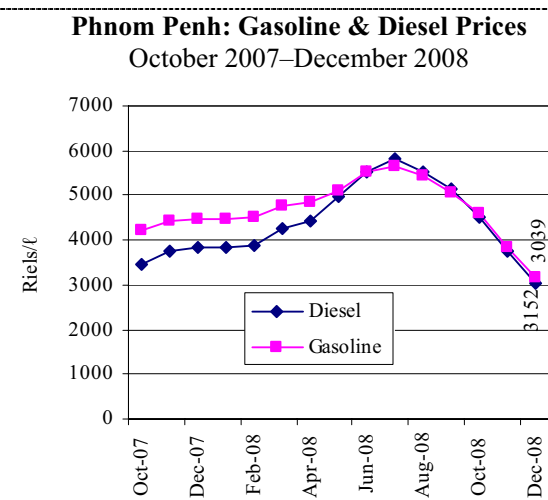
Source: Ministry of Tourism

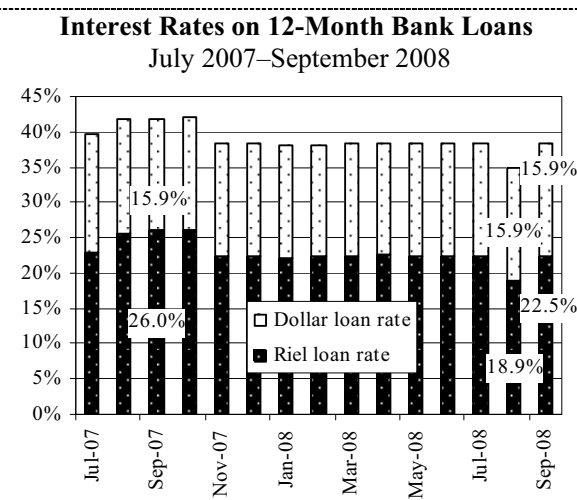
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC
*Revised data

Source: National Institute of Statistics

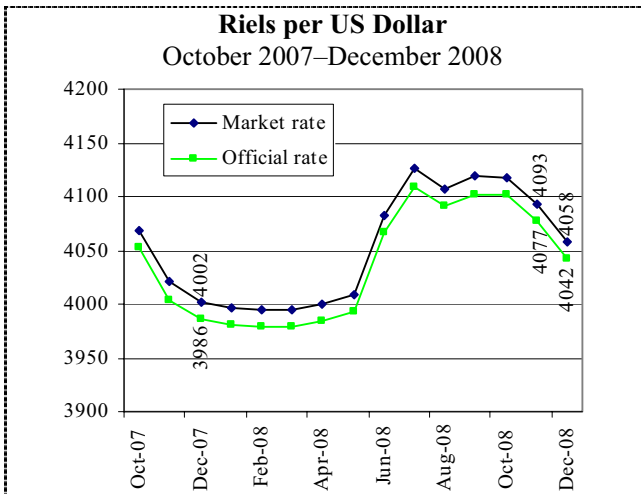

Source: CDRI

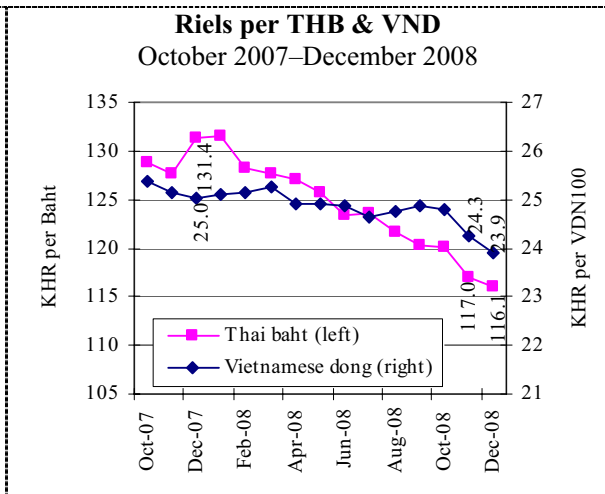

Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

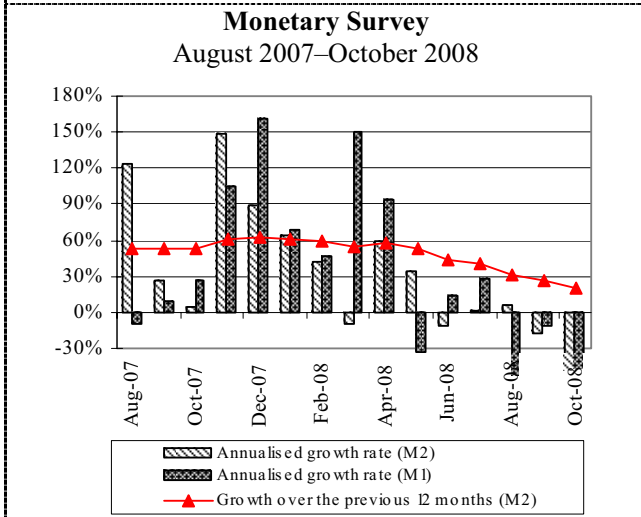
ស្ថានភាពអក្រាប្យប្រាក់ និង ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ពីក្រៅប្រទេស
Exchange Rates and External Development Assistance

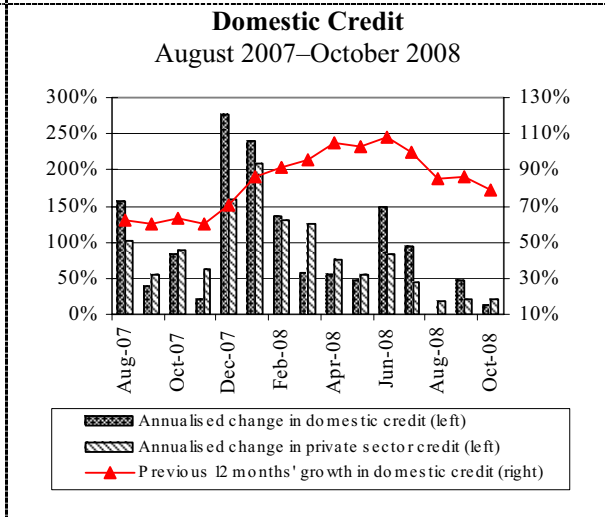
Source: National Bank of Cambodia

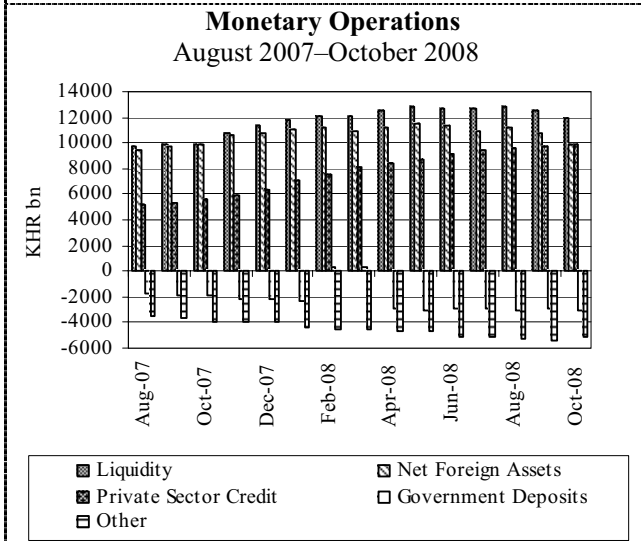
Source: National Bank of Cambodia

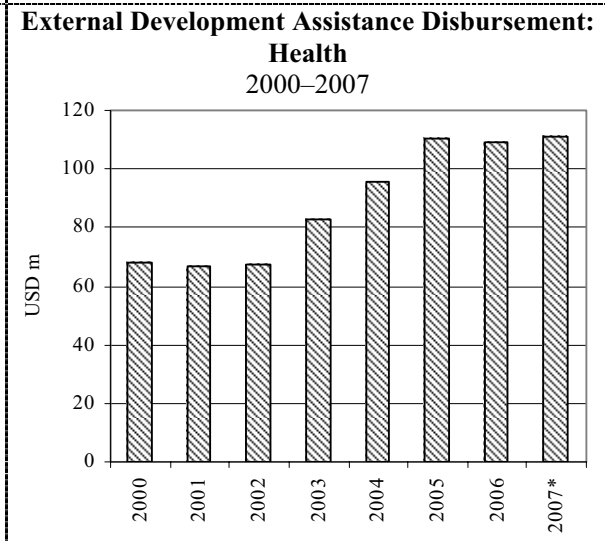
Source: National Bank of Cambodia

Source: National Bank of Cambodia

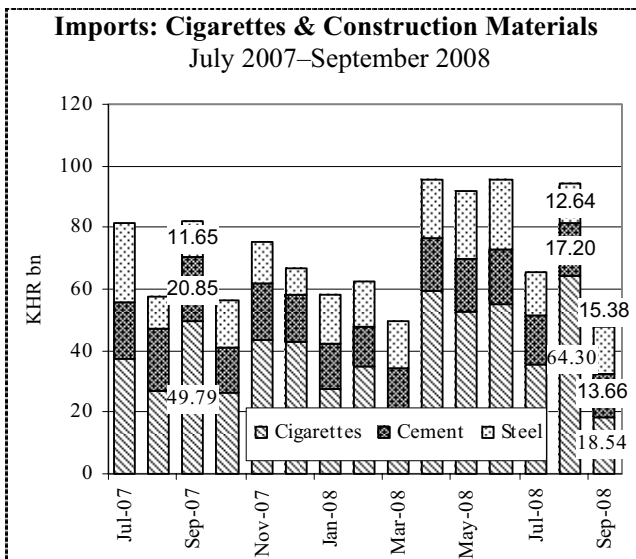
Source: National Bank of Cambodia

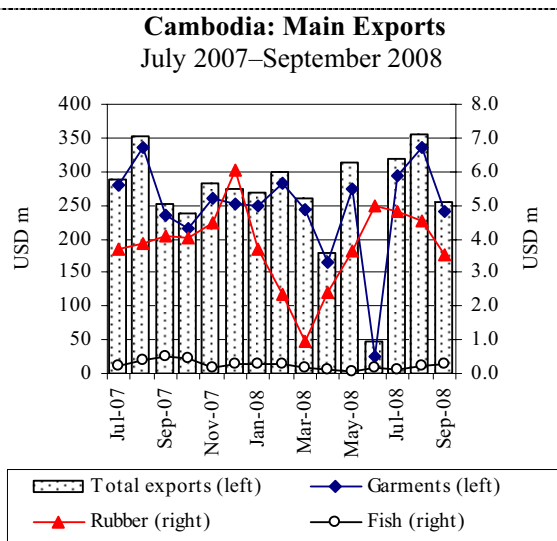
* Provisional data
 Source: Cambodia Aid Effectiveness Report 2007, CDC

ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស និង ការអនុវត្តថវិកាជាតិ

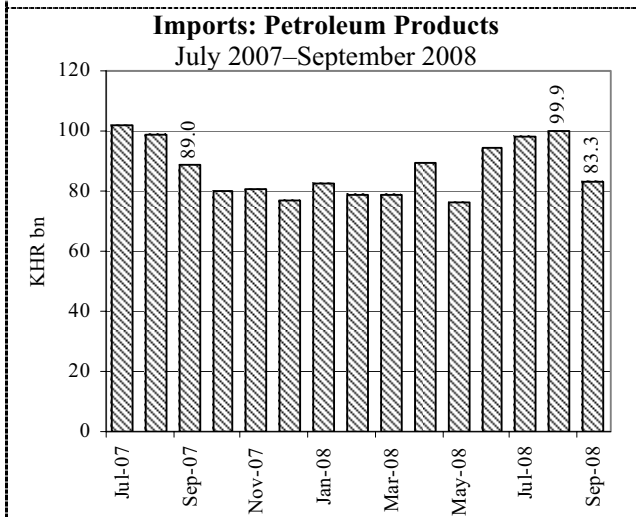
External Trade and National Budget Operations

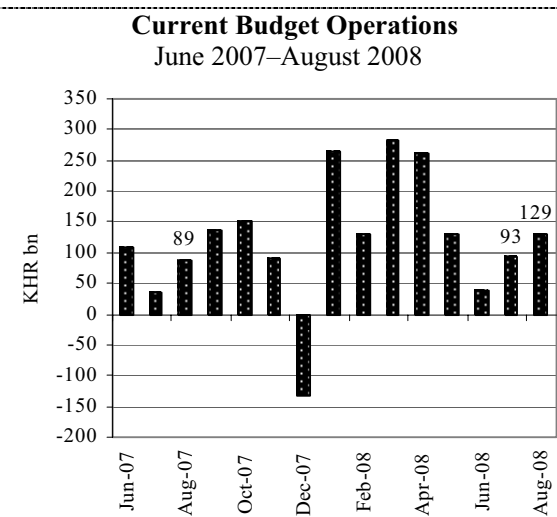
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

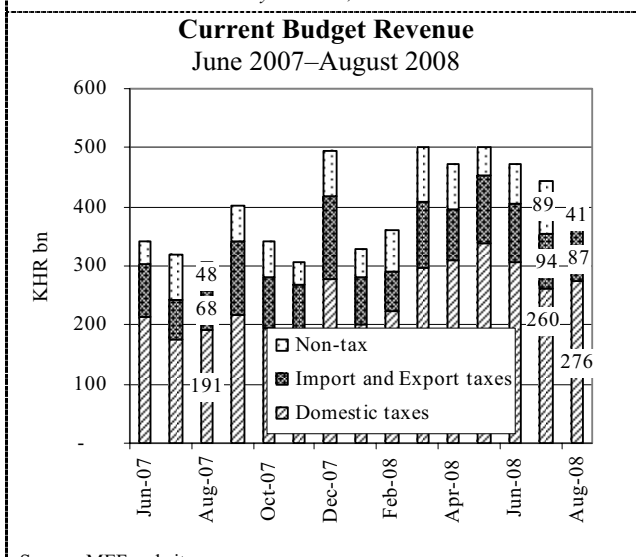
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

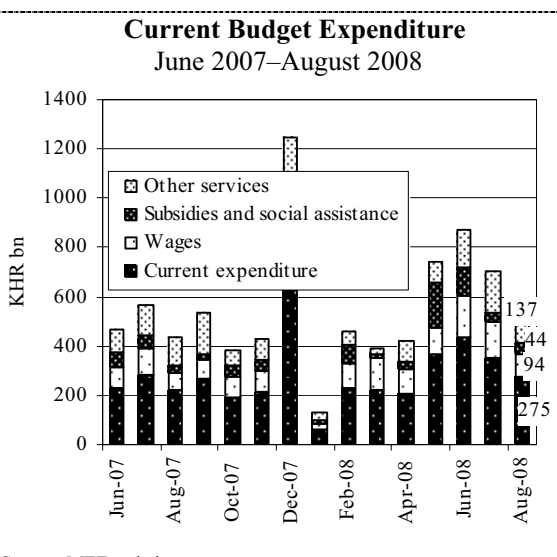
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

Source: MEF website

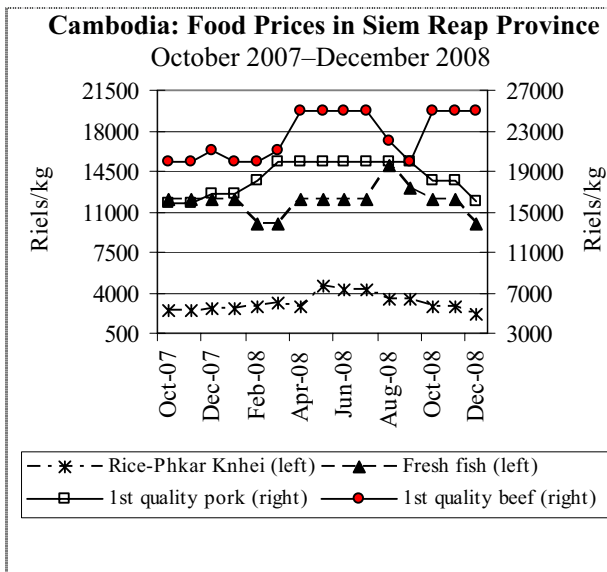

Source: MEF website

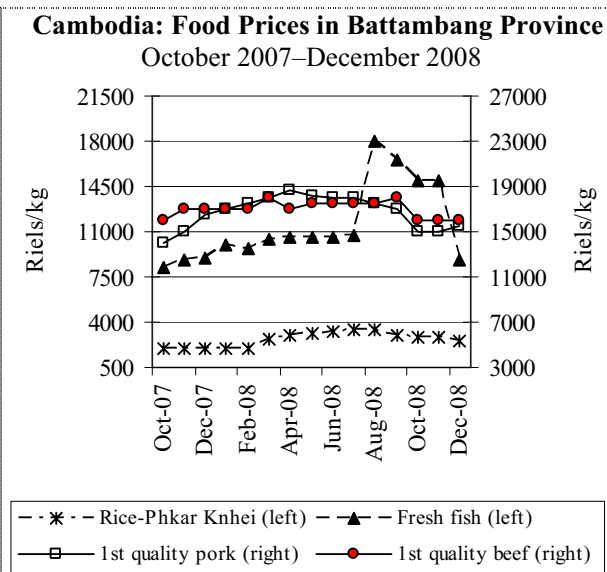

Source: MEF website

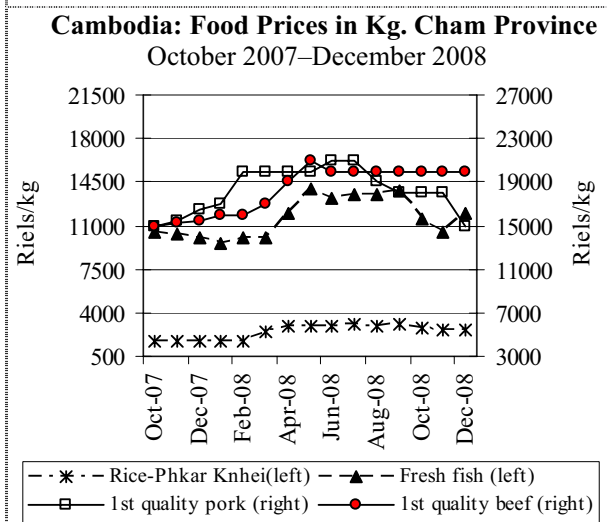
ផ្លូវ ទិស វិស័យ កាម ប្រទេស កម្ពុជា
Provincial Food Prices

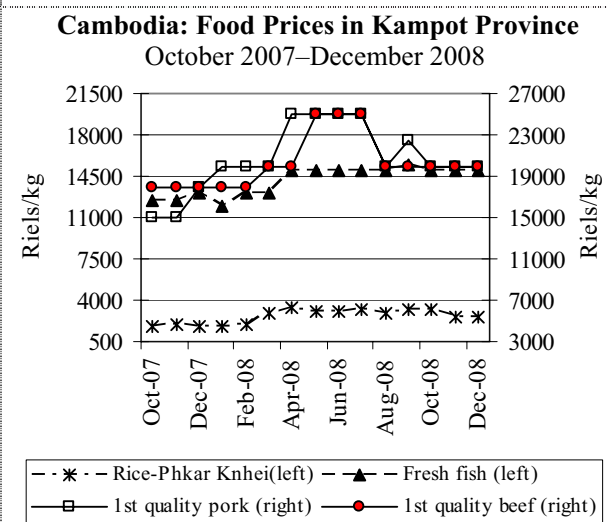
Source: CDRI

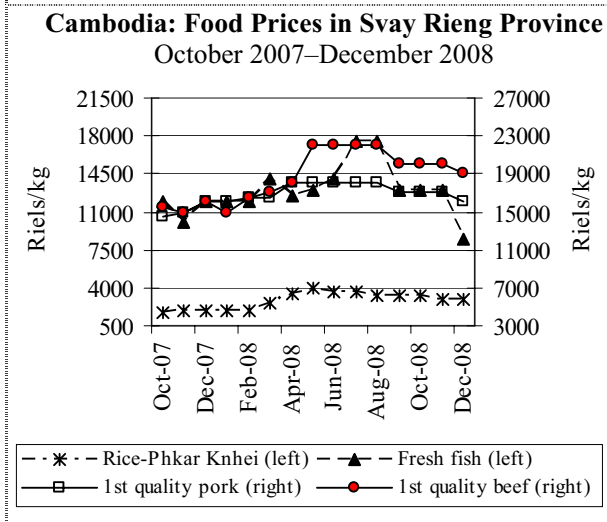
Source: CDRI

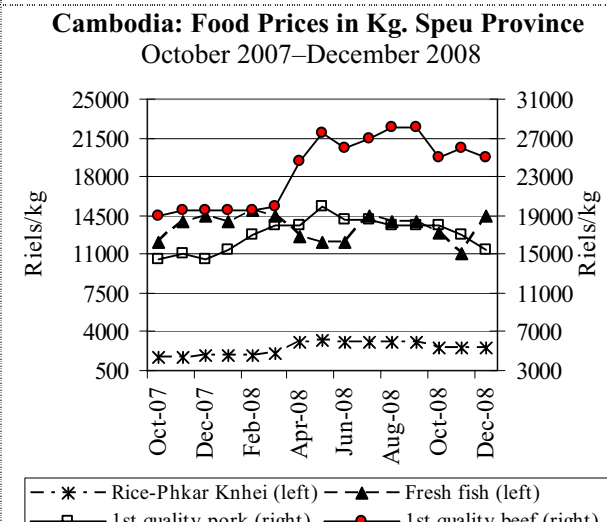
Source: CDRI

Source: CDRI

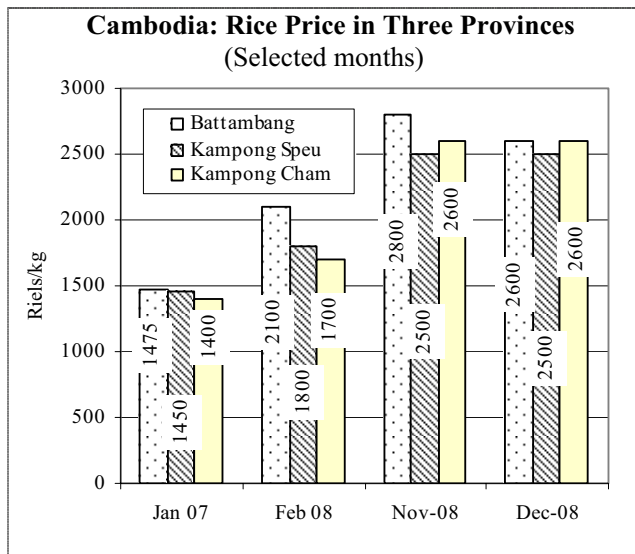

Source: CDRI

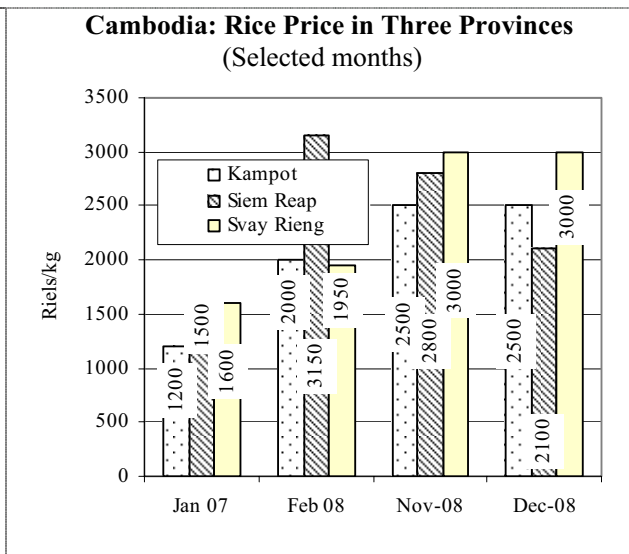

Source: CDRI

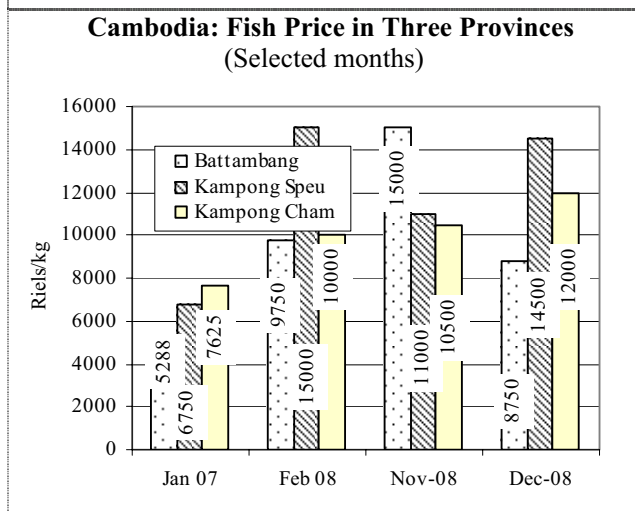
សេចក្តីផ្តើមវិញ្ញាណកម្មទំនិញតាមខេត្តក្នុងប្រទេសកម្ពុជា: តាមម្ហូបទំនិញ
Provincial Goods Prices in Cambodia by Products

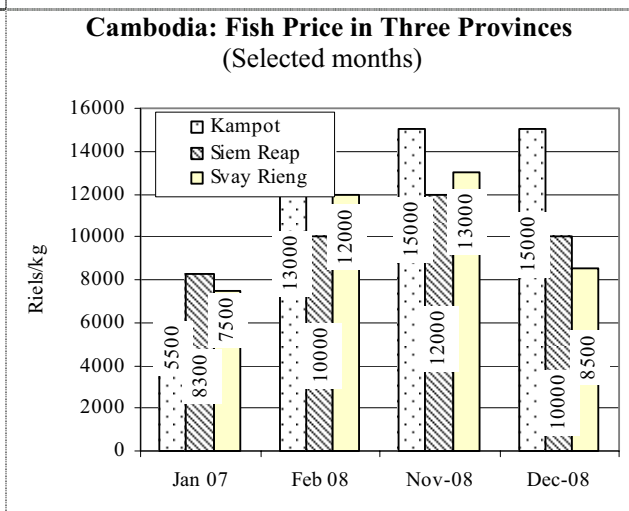
Source: CDRI

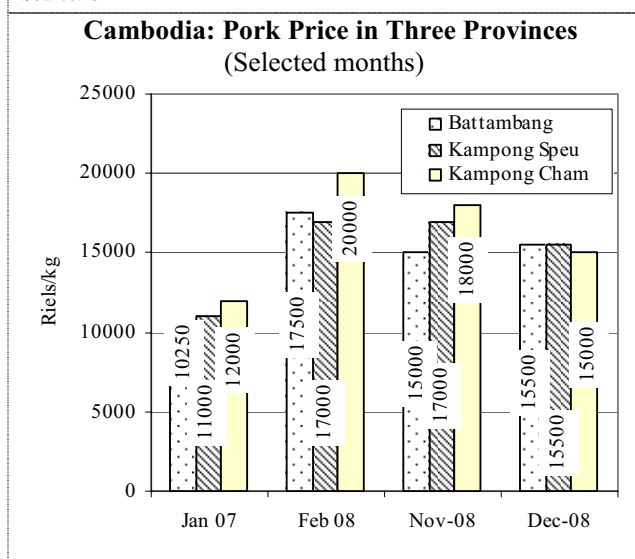
Source: CDRI

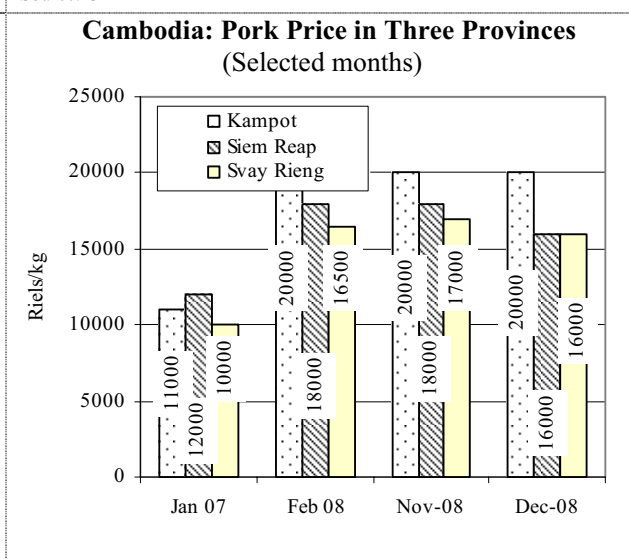
Source: CDRI

Source: CDRI

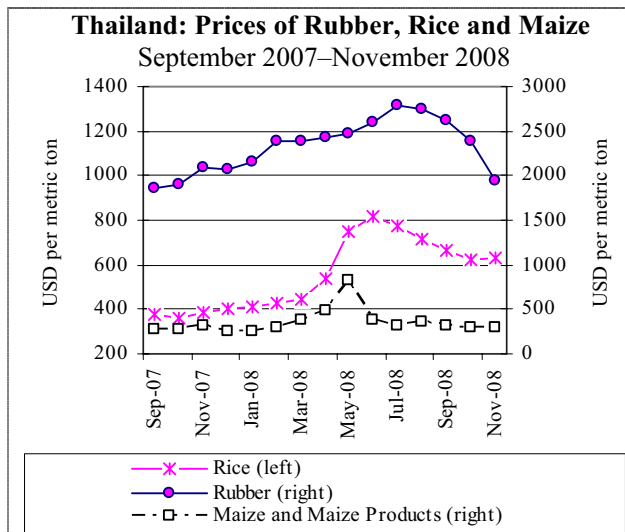

Source: CDRI

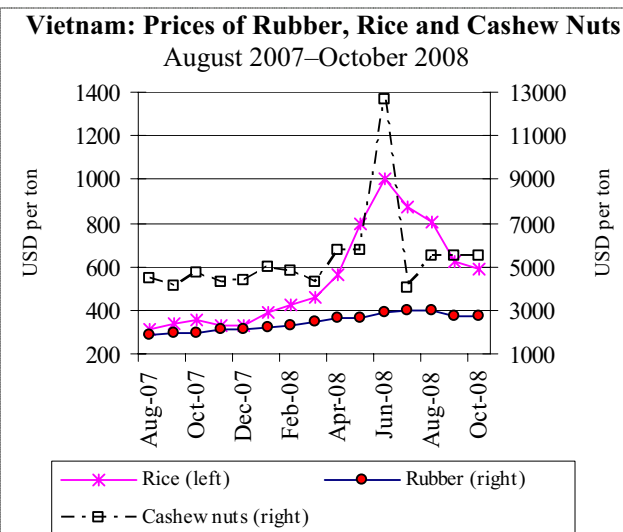

Source: CDRI

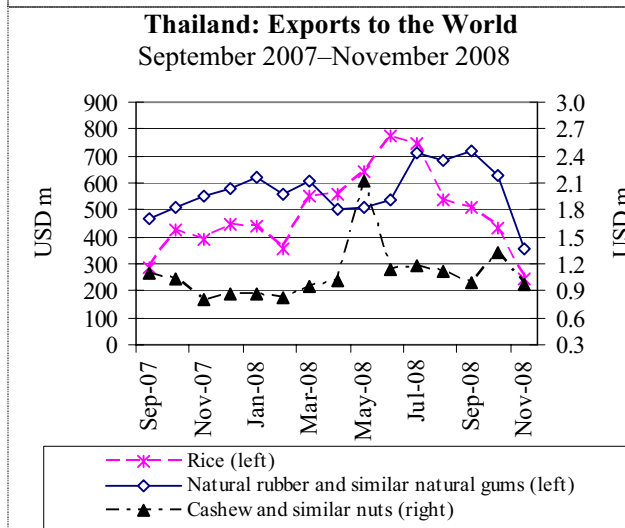
តម្លៃទំនិញ ការនាំចេញ និង ចំនួនទេសចរអន្តរជាតិទៅក្នុងប្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា
Goods Prices, Exports and International Tourist Arrivals to Partners of Cambodia

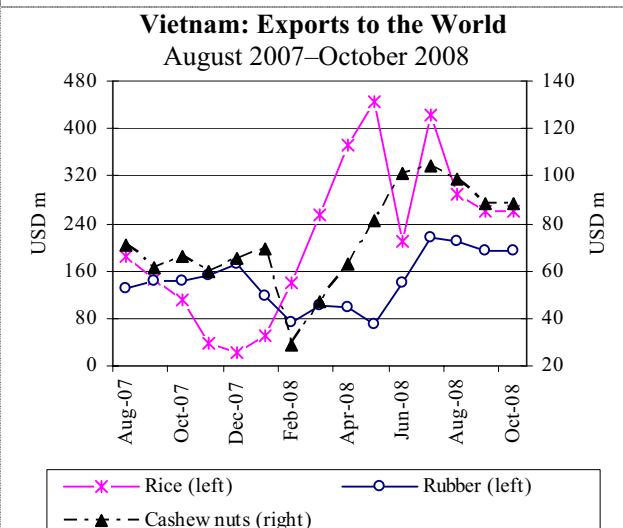
Source: Bank of Thailand, *Foreign Trade and Balance of Payments*

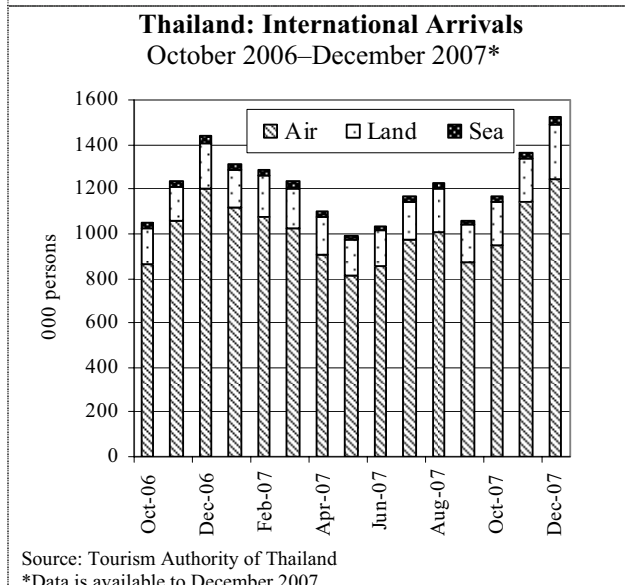
Source: General Statistics Office of Vietnam

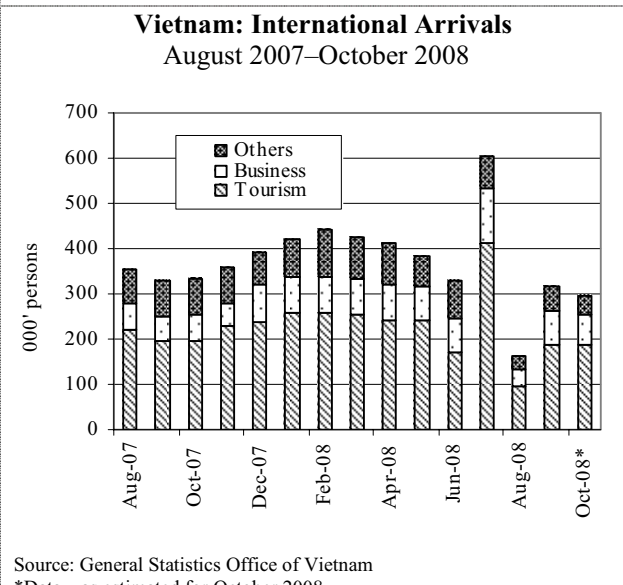
Source: Customs Department of Thailand

Source: General Statistics Office of Vietnam

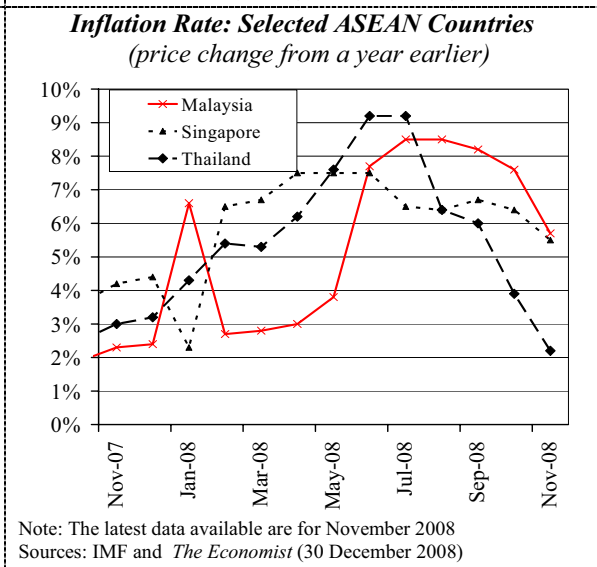
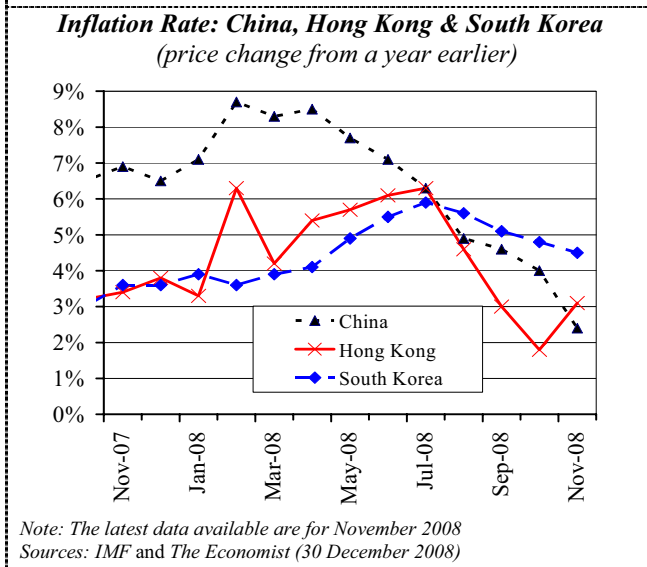
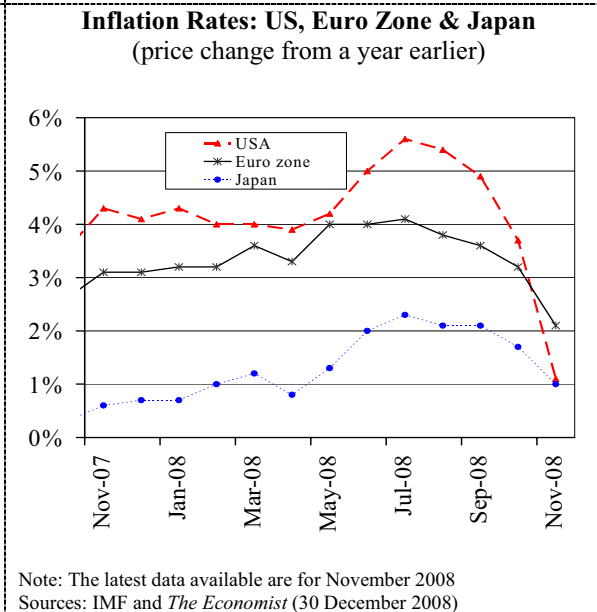
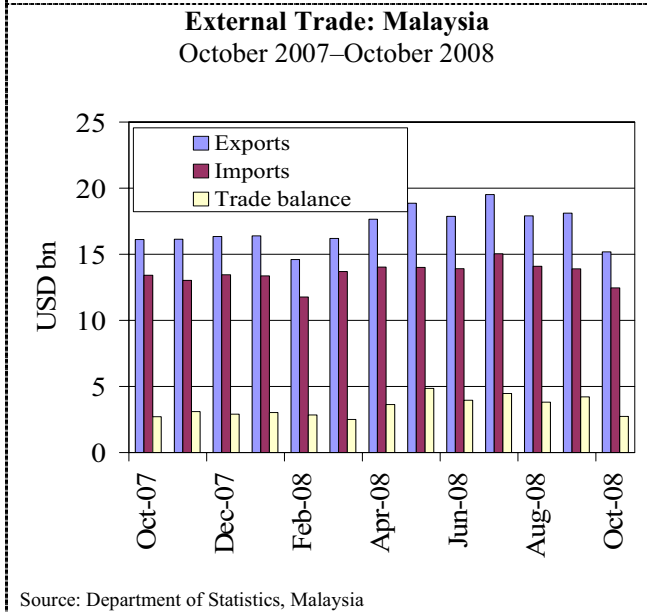
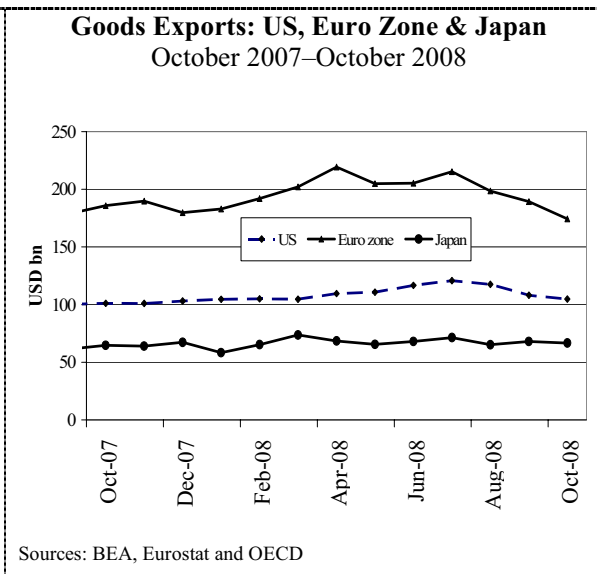
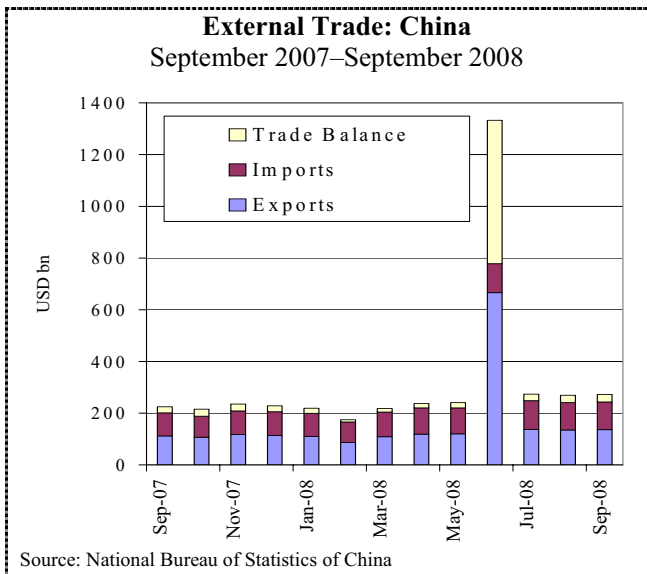

Source: Tourism Authority of Thailand
 *Data is available to December 2007

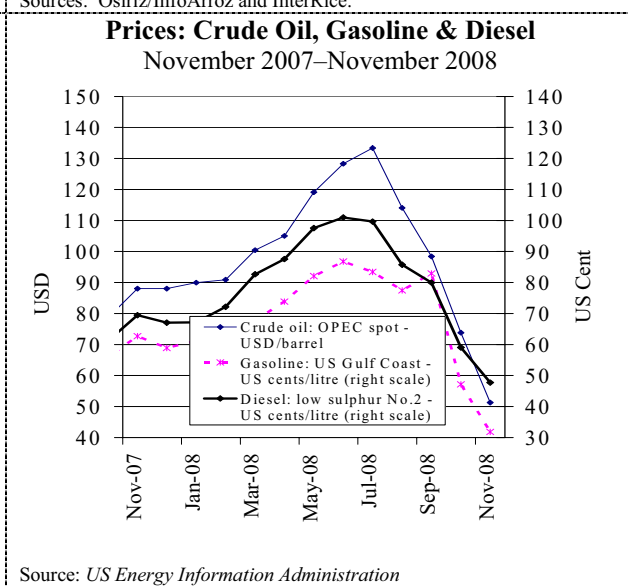
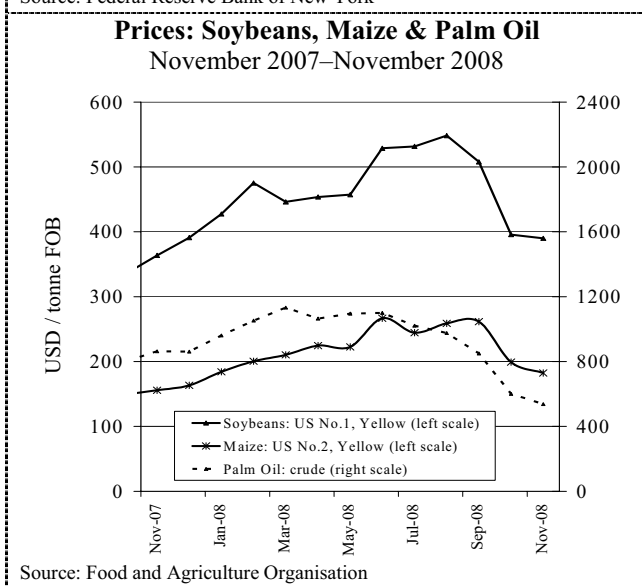
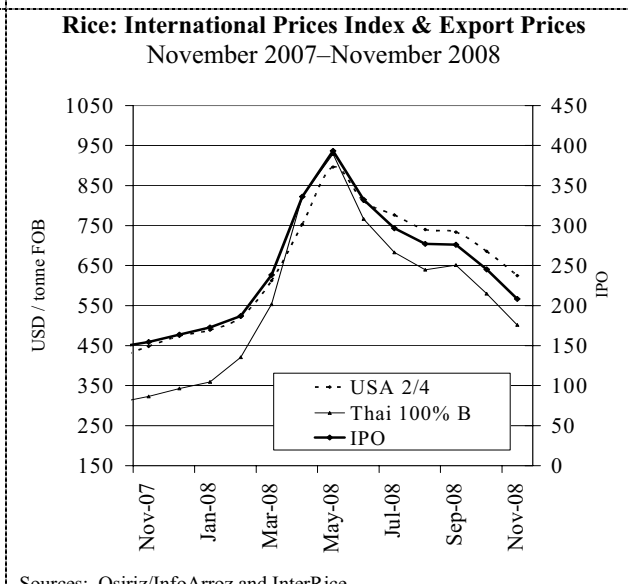
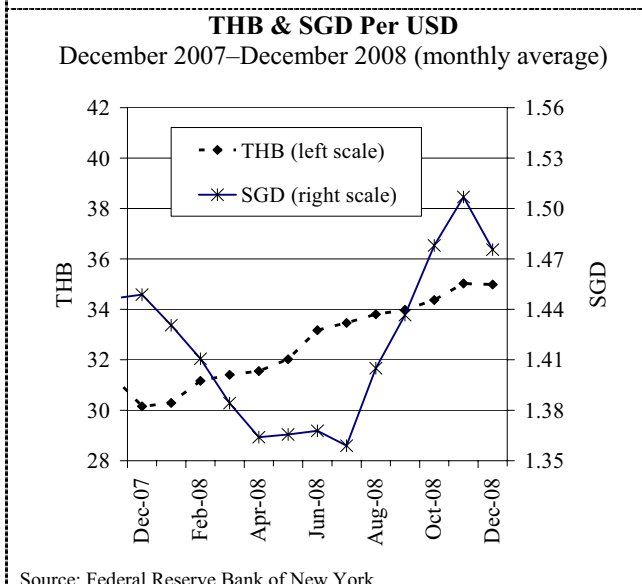
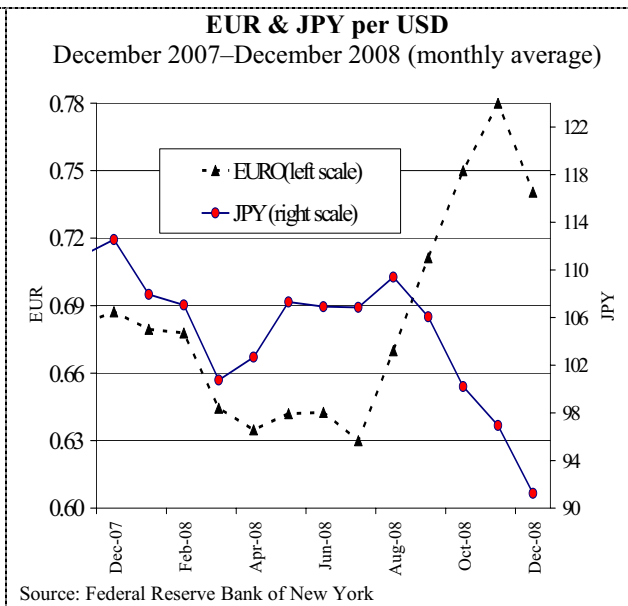
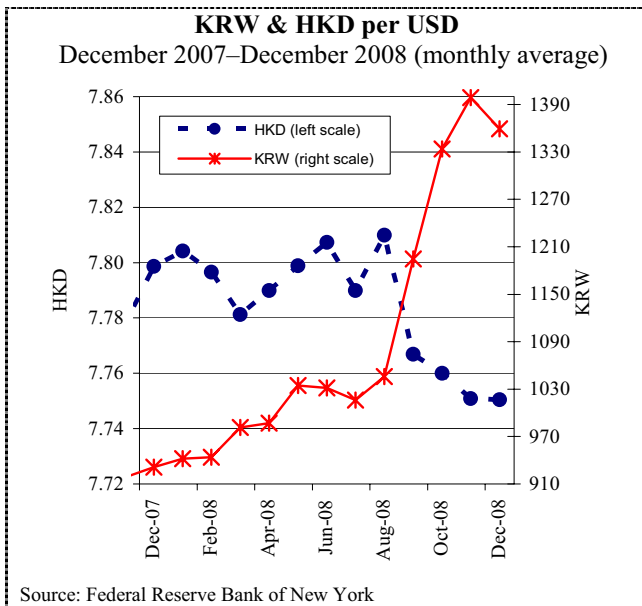

Source: General Statistics Office of Vietnam
 *Data was estimated for October 2008

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និង ស្ថានភាពអត្រាអិដរណាដែលបណ្តាប្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា
Economic Activity and Inflation Rates of Selected Economic Partners of Cambodia

អត្រាប្តូររូបិយភូមិ និង ស្ថានភាពតំលៃទំនិញលើទីផ្សារអន្តរជាតិ
Exchange Rates and Commodity Prices in World Markets

ព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ច Economic News

ព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ:

សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាតើនយឺតនៅឆ្នាំ២០០៩: ធនាគារពិភពលោកបានឱ្យដឹងថា ស្របពេលនឹងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុនៅលើពិភពលោក កំនើនសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជានាឆ្នាំ ក្រោយនេះ នឹងថយចុះមកត្រឹម ៤.៩% ដែលទាបជាងពាក់កណ្តាលនៃកំនើន ក្នុងឆ្នាំមុន ។ Stephane Guimbert សេដ្ឋវិទូជាន់ខ្ពស់របស់ធនាគារ ពិភពលោកប្រចាំកម្ពុជា បានប្រាប់អ្នកយកព័ត៌មានថា បើធៀបនឹងប្រទេស ជិតខាង កម្ពុជាមានភាពបើកចំហកាន់តែច្រើនដល់បរិយាកាសនៅខាងក្រៅ ។ ធនាគារពិភពលោកបានបញ្ជាក់ថា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាតើនយឺត ១១.១% ពីឆ្នាំ២០០៤ ដល់ឆ្នាំ២០០៧ ប៉ុន្តែក្នុងឆ្នាំនេះ កំនើនធ្លាក់មកត្រឹម ៦.៧% ដោយសារតែមានការថយចុះនូវតម្រូវការពីប្រទេសអ្នកទិញ មកលើវិស័យ ឧស្សាហកម្មសំខាន់ៗនៅកម្ពុជា ដូចជា ផ្នែកកាត់ដេរ សំណង់ និងទេសចរណ៍ ។ Vikram Nehru ប្រធានសេដ្ឋវិទូរបស់ធនាគារពិភពលោកប្រចាំតំបន់ ប៉ាស៊ីហ្វិក និងអាស៊ីបូព៌ា បានលើកឡើងថា វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុនេះ ក៏បានកើតឡើង ចំពេលមិនល្អមួយសំរាប់ប្រព័ន្ធធនាគារក្នុងប្រទេសផងដែរ ។ លោក Nehru បានថ្លែងតាមវីដេអូផ្សាយពីតូក្យូថា វិបត្តិនេះ កើតឡើងនៅពេលដែល ឥណទានធនាគារកំពុងកើនឡើងយ៉ាងលឿន ហើយជាមួយនឹងការធ្លាក់ចុះ ភ្លាមៗនៃប្រាក់ចំណូលពីវិស័យទេសចរណ៍ និងការនាំចេញទៀតនោះ វិបត្តិនេះ ពិតជាដឹងប៉ះទង្គិចដល់ប្រព័ន្ធធនាគារផងដែរ ។ លោកក៏បានថ្លែងថា នេះជា ជោគអាក្រក់ដែលកម្ពុជាជួបវិបត្តិនេះក្នុងពេលបែបនេះ ។ ក្នុងពេលធ្វើការ បង្ហាញពីព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចថ្មីនៅអាស៊ីបូព៌ា លោក Guimbert បានលើក ឡើងដោយឃើញជាក់ថា រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដើរតាមផ្លូវត្រឹមត្រូវមួយក្នុងការ ដោះស្រាយបញ្ហាកំនើនសេដ្ឋកិច្ចយឺតយ៉ាវ ដោយដាក់បញ្ចូលការជំរុញ សារពើពន្ធនៅក្នុងកញ្ចប់ថវិកាជាតិឆ្នាំក្រោយ ។ រដ្ឋសភាកម្ពុជាបានអនុម័ត យល់ព្រមលើថវិកាចំនួន ១.៨ពាន់លានដុល្លារ សំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ ដែលរួមបញ្ចូល ការកើនឡើងនៃចំនាយទៅលើវិស័យអប់រំ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងវិស័យ កសិកម្ម ។ លោក Guimbert បានបន្ថែមថា កម្ពុជាត្រូវតែធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង នូវការប្រកួតប្រជែងផ្នែកឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ ដោយត្រូវដោះស្រាយវិវាទ ពលកម្ម និងជួយសំរួលដល់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ហើយលើសពីនេះ កម្ពុជា ត្រូវតែវិនិយោគបន្ថែមទៀតលើវិស័យកសិកម្ម ។ លោកក៏បានផ្តល់អនុសាសន៍ ឱ្យកសិករវិនិយោគលើការប្រើប្រាស់ដី ដើម្បីបង្កើនទិន្នផលដំណាំរបស់ពួកគេ ដោយលើកឡើងថា ទោះជាអង្ករធ្លាក់ថ្លៃចាប់ពីខែឧសភា និងមិថុនា មកក្តី ក៏វានៅតែថ្លៃជាងតម្លៃពីមុនដែរ ។ ភាពគ្មានការងារធ្វើពេញលេញ និងការរក ចំនូលបានតិចតួចពីការងារ នៅតែមានកិរិយាខ្ពស់នៅកម្ពុជា ទោះជាមានកំនើន សេដ្ឋកិច្ចទ្រទ្រង់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះក៏ដោយ ។

Economic News Highlights:

Cambodian economy to slow in 2009: Cambodia's economic growth will slow to 4.9 percent next year amid the global financial crisis, less than half the country's expansion pace of previous years, the World Bank said. "Cambodia, compared to many other countries in the region, is even more open to the external environment," Stephane Guimbert, the World Bank's senior economist for Cambodia, told a press briefing. The Bank said Cambodia's economy averaged 11.1 percent growth from 2004 to 2007, but due to lower demand from other countries for its main industries - garments, construction and tourism - it has slowed to 6.7 percent this year. Vikram Nehru, the World Bank's chief economist for East Asia and the Pacific, said the financial crisis has also come at an unfortunate time for the country's banking system. "This particular crisis hit when bank credit was growing very rapidly, and now with the sudden decline of tourism and export earnings this is going to obviously hit the banking system as well," Nehru said by video from Tokyo. "Cambodia was unlucky to be caught in the crisis at this particular time." Unveiling the World Bank's update on the economies of East Asia, Guimbert said he believed the Cambodian government had been right to address slowing growth by including fiscal stimulus in its national budget for next year. The Cambodian parliament has approved a 1.8-billion-dollar budget for 2009 which included increased spending on education, infrastructure and agriculture. Guimbert added that he thought Cambodia needed to improve the competitiveness of its garment industry by addressing labor disputes and facilitating trade, and that the country must invest more in agriculture. "Although the price of rice has declined since May and June, it is still higher than before," Guimbert said, recommending farmers invest in fertilizer to increase their crop yields. Despite the recent double-digit economic growth, underemployment, where someone's work earns only a meager return, remains high in Cambodia. (Source: *The Economic Times*, Dec. 10)

Links to other economic news:

1. "ASEAN summit in late February may be rescheduled" (<http://www.google.com/hostednews/afp/article/ALeqM5iuL9-ixRivHiidhdKdvX4n1RApXA>)
2. "ASEAN charter comes into force" (<http://www.iht.com/articles/ap/2008/12/15/asia/AS-ASEAN-Charter.php>)
3. "ADB gives \$10 mil. for Cambodia to improve public financial management" (http://news.xinhuanet.com/english/2008-12/04/content_10457630.htm)
4. "Cambodia promised aid worth nearly \$ 1 bil. for 2009" (http://www.reuters.com/article/homepageCrisis/idUSBK316459.CH_2400)
5. "Russia agrees to cancel 70% of Cambodia-owed debt" (http://news.xinhuanet.com/english/2008-12/09/content_10478770.htm)